

YARGITAY

2. HUKUK DAİRESİ

Esas Numarası: 2008/3618

Karar Numarası: 2009/9413

Karar Tarihi: 12.05.2009

Resmi Gazete Tarihi: 30.06.2009

Resmi Gazete Sayısı: 27274

EVLİLİKTE KADININ SOYADI

YABANCI HUKUKUN UYGULANMASI

EVLİLİK VE GENEL HÜKÜMLERİ

ÖZETİ: Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı yazılı başvuruyla kocasının soyadı önünde önceki soyadını da kullanabilir. Daha önce iki soyadı kullanan kadın, bu haktan sadece bir soyadı için yararlanabilir.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacı Zeynep A. A. vekili tarafından Nüfus Müdürlüğüne karşı açılan davada, Suriye uyruklu bir şahısla evlenmesi üzerine Vatandaşlık Kanununun 25. maddesi uyarınca 1969 yılında Türk vatandaşlığından çıkarılan davacının, anılan Kanunun 8. maddesi gereğince 1991 yılında yeniden Türk vatandaşlığına alınma işlemleri sırasında A. A. olarak yanlış yazılan soyadının B. olarak düzeltilmesine karar verilmesinin istenildiği, yapılan yargılama sonucunda mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun "Evlilik ve genel hükümleri" kenar başlığını taşıyan 13. maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Evliliğin genel hükümleri, eşlerin müşterek milli hukukuna tabidir. Tarafların ayrı vatandaşlıkta olmaları halinde müşterek mutad mesken hukuku, bulunmadığı takdirde Türk hukuku uygulanır" hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 2. maddesinde de hakim, Türk Kanunlar İhtilafı Kurallarını ve bu kurallara göre yetkili olan yabancı hukuku re'sen uygulaması öngörülmüştür.

Dava, davacının evlenme nedeniyle taşımakta olduğu kocasına ait soyadının değiştirilmesine ilişkindir. Mahkemece yukarıda değinilen hükümler göz önünde bulundurularak, öncelikle evlenmenin genel hükümlerine göre uygulanacak hukukun belirlenmesi ve buna göre bir karar verilmesi gerekirken, bu hususa uyulmaksızın verilen karar usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

Kabule göre ise;

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun "Kadının soyadı" kenar başlığını taşıyan 187. maddesinde yer alan:

"Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı yazılı başvuruyla kocasının soyadı önünde önceki soyadını da kullanabilir. Daha önce iki soyadı kullanan kadın, bu haktan sadece bir soyadı için yararlanabilir."

Hükmü uyarınca evlenen kadın, kocasının soyadını alır. Mahkemece bu hüküm gözönünde bulundurulmaksızın, evli kadının kocasının soyadını taşıması sonucu doğuracak şekilde karar verilmesi de usul ve yasaya aykırıdır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi.
12/5/2009

www.legalbank.net